

Utlåtande 2007:157 RII (Dnr 303-4274/2007)

Taxa för hushållsavfall och därmed jämförligt avfall inkl. taxa för skrymmande hushållsavfall m.m. samt slam och latrin

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande

Taxa för hushållsavfall och därmed jämförligt avfall inkl. taxa för skrymmande hushållsavfall m.m. samt slam och latrin, att gälla från och med 1 januari 2008, godkänns i enlighet med bilaga.

Föredragande borgarrådet Mikael Söderlund anför följande.

Ärendet

För att täcka stadens kostnader för avfallshantering under år 2008 föreslås taxeuttaget att uppgå till 401,3 miljoner kronor i överensstämmelse med förslag till Stockholms stads budget för år 2008. Taxeuttaget ökar då med 13 procent jämfört med år 2007.

Verksamhetens kostnadsökningar beror främst på större volymer grovavfall på befintliga återvinningscentraler samt kostnader i samband med etablering av nya återvinningscentraler och ökade kostnader för behandling av hushållsavfallet.

Det föreslagna ökade taxeuttaget medför en successiv reducering av verksamhetens fond för balansering av över- och underskott och innebär att en ännu större taxeökning för ett enskilt år undviks. Fondens storlek är vid ingången av år 2007 34,7 mnkr. Under år 2008 kommer 24,0 mnkr att tas i anspråk och resterande 10,7 mnkr flyttas till nästkommande verksamhetsår.

Trafik- och renhållningsnämnden föreslår kommunfullmäktige att anta taxa för hushållsavfall och därmed jämförligt avfall inkl. taxa för skrymmande

hushållsavfall m.m. samt slam och latrin, att gälla från och med 1 januari 2008, i enlighet med förslag i bilaga till kontorets utlåtande.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret där det beretts av finansavdelningen i samråd med juridiska avdelningen.

Stadsledningskontoret konstaterar att taxan för hushållsavfallet, jämfört med andra kommuner, fortfarande är låg trots de satsningar som gjorts inom avfallsområdet på bland annat nya och ombyggda återvinningscentraler, insamling av matavfall för biologisk behandling och insamling av farligt avfall. Vidare anser stadsledningskontoret att det är bra att taxan används som ett styrmedel mot arbetsmiljö- och miljömässigt bättre alternativ vid hämtningen av hushållsavfallet och att valfriheten för kunderna ökar.

Mina synpunkter

Trafik- och renhållningsnämndens förslag till taxor för hushållsavfall beror på en generell ökning av kostnaderna för verksamheten, vilket genererar att allt större volymer grovavfall samlas in på befintliga återvinningscentraler samt ökade kostnader i samband med etablering av nya återvinningscentraler. Även rådande högkonjunktur medför en ökad konsumtion vilket bl.a. får till följd att grovavfallsmängderna på återvinningscentralerna ökar. Vidare har den av den förra regeringen pålagda förbränningsskatten också medfört ökade behandlingskostnader. Dock ska konstateras att Stockholms taxor för hushållsavfall fortfarande är låga i jämförelse med andra kommuner.

Det är glädjande att taxedokumentet omarbetats i enlighet med inriktningsbeslutet för arbetet med taxa för år 2008, vilket har för avsikt att få en mer lättförståelig och tydlig utformning. Renhållningskunderna ska ha goda möjligheter att välja abonnemangstyp utifrån sina individuella behov och önskemål.

Bilaga

Avfallstaxa 2008

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarrådet *Yvonne Ruwaida* (mp) enligt följande.

Jag föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att

1. avslå förslaget
2. uppdraga åt trafik- och renhållningsnämnden att omarbeta taxan för att skapa en tydligare styrning mot minskade avfallsmängder och ökad källsortering

3. därutöver anför följande:

Kostnaderna för avfallshanteringen i Stockholm ökar, framför allt pga förbrännings-skatten som infördes år 2006. Istället för minska kostnaderna genom att styra mot minskade avfallsmängder och ökad källsortering höjs avfallstaxan, vilket gör att de ekonomiska incitamenten att sortera sitt avfall minskas.

Tydligast är det för villa- och radhusägare där avgiften höjs kraftigt för dem som sorterar ut matavfall. För de som har varit mest ambitiösa och lyckats minska sina avfallsmängder mest - de som idag klarar sig med ett 140 liters kärl som hämtas var 14:e dag och har matavfallshämtning - kommer taxan att höjas med över 60 %.

Taxan för hushållsavfall måste omarbetas så att den tydligt styr mot minskade avfallsmängder och ökad källsortering. Matavfallet från hushåll, restauranger och storkök ska tillvaratas och bli biogas istället för att gå upp i rök i Högdalens kraftvärmeverk.

För att öka utsorteringen av förpackningar och därmed minska avfallsmängderna krävs att fler boende ges möjlighet till fastighetsnära insamling. För att påskynda utvecklingen i den riktningen vill vi att taxan i högre grad än tidigare differentieras så att taxan blir lägre för de fastighetsägare som tillhandahåller fastighetsnära insamling och därmed underlättar för hushållen att källsortera sitt avfall.

För att taxans styrande effekt skall få fullt genomslag måste det ske ett aktivt och utåtriktat arbete där trafik- och renhållningsförvaltningen söker upp både fastighetsägare och verksamhetsutövare.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår kommunfullmäktige besluta följande

Taxa för hushållsavfall och därmed jämförligt avfall inkl. taxa för skrymmande hushållsavfall m.m. samt slam och latrin, att gälla från och med 1 januari 2008, godkänns i enlighet med bilaga.

Stockholm den 28 november 2007

På kommunstyrelsens vägnar:
CARIN JÄMTIN

Mikael Söderlund

Anette Otteborn

Reservation anfördes av *Stefan Nilsson* (mp) med hänvisning till reservationen av (mp) i borgarrådsberedningen.

Ersättaryttrande gjordes av *Per Ankersjö* (c) enligt följande.

Om jag hade haft yrkanderätt i kommunstyrelsen skulle jag föreslagit kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta följande

1. förslaget återremitteras
2. taxorna justeras inom den ekonomiska ramen enligt principen att det alltid ska löna sig för stockholmarna att vara miljövänliga.
3. därutöver anför följande:

De stockholmare som engagerar sig i att sortera matavfall ska inte straffas. Målet måste vara att i varje givet läge premiera ett miljövänligt beteende.

ÄRENDET

För att täcka stadens kostnader för avfallshantering under år 2008 föreslås taxeuttaget att uppgå till 401,3 miljoner kronor i överensstämmelse med förslag till Stockholms stads budget för år 2008. Taxeuttaget ökar då med 13 procent jämfört med år 2007.

Verksamhetens kostnadsökningar beror främst på större volymer grovavfall på befintliga återvinningscentraler samt kostnader i samband med etablering av nya återvinningscentraler och ökade kostnader för behandling av hushållsavfallet.

Det föreslagna ökade taxeuttaget medför en successiv reducering av verksamhetens fond för balansering av över- och underskott och innebär att en ännu större taxeökning för ett enskilt år undviks. Fondens storlek är vid ingången av år 2007 34,7 mnkr. Under år 2008 kommer 24,0 mnkr att tas i anspråk och resterande 10,7 mnkr flyttas till nästkommande verksamhetsår.

Trafik- och renhållningsnämnden

Trafik- och renhållningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 23 oktober 2007 att godkänna trafikkontorets förslag till att föreslå kommunfullmäktige att anta taxa för hushållsavfall och därmed jämförligt avfall inkl. taxa för skrymmande hushållsavfall m.m. samt slam och latrin, att gälla från och med 2008-01-01, i enlighet med förslag i bilaga.

Trafikkontorets tjänsteutlåtande daterat den 2 oktober 2007 har i huvudsak följande lydelse. □ □

Sammanfattning

För att täcka stadens kostnader för avfallshantering under år 2008 föreslås taxeuttaget att uppgå till 401,3 miljoner kronor i överensstämmelse med förslag till Stockholms stads budget för år 2008. Taxeuttaget ökar då med 13 procent jämfört med år 2007.

Verksamhetens kostnadsökningar beror främst på större volymer grovavfall på befintliga återvinningscentraler samt kostnader i samband med etablering av nya återvinningscentraler och ökade kostnader för behandling av hushållsavfallet.

Det föreslagna ökade taxeuttaget medför en successiv reducering av verksamhetens fond för balansering av över- och underskott och innebär att en ännu större taxeökning för ett enskilt år undviks. Fondens storlek är vid ingång av år 2007 34,7 mkr. Under år 2008 kommer 24,0 mkr att tas i anspråk och resterande 10,7 mkr flyttas till nästkommande verksamhetsår.

Bakgrund

Stockholms stad har enligt miljöbalken rätt att ta ut avgifter för att täcka de kostnader staden har för att uppfylla det lagstadgade renhållningsansvaret för hushållsavfall

och därmed jämförligt avfall. Ökade kostnader för verksamheten beror främst på att allt större volymer grovavfall samlas in på befintliga återvinningscentraler samt kostnader i samband med etablering av nya återvinningscentraler. Rådande högkonjunktur medför en ökad konsumtion vilket bl.a. får till följd att grovavfallsmängderna på återvinningscentralerna ökar. Beroende på den avtalskonstruktion som finns mellan Stockholms stad och Fortum för behandling av kärl- och säckavfall har behandlingskostnaderna ökat mer än index under de senaste åren. Vidare har förbränningsskatten som infördes år 2006 också medfört ökade behandlingskostnader. Från år 2008 tillkommer inga ökade kostnader utöver index för behandling av hushållsavfallet.

I enlighet med inriktningsbeslutet för arbetet med taxa för år 2008 har taxedokumentet omarbetats för att få en mer lättförstålig och tydlig utformning. Renhållningskunderna ska ha goda möjligheter att välja abonnemangstyp utifrån sina individuella behov och önskemål.

Analys och konsekvenser

Trafikkontorets förslag till taxa för år 2008 innebär i högre grad än tidigare en självfinansierad taxa. Inga abonnemang föreslås vara avgiftsfria för kunden. Taxan bygger på samma sätt som tidigare i grunden på antingen hämtad volym/vikt hos kunden. Dock gör kontoret bedömningen att en styrning via taxan när det gäller vissa abonnemangstyper är nödvändig för att på lång sikt säkerställa en trygg, stabil och kostnadseffektiv hämtning för våra renhållningskunder.

I taxan har maskinell hämtning premierats i förhållande till manuell hämtning. Taxan för hushållsavfall i kärl premieras framför hushållsavfall i säck. Avgifterna höjs något mer för komprimerade behållare, 350 liters säck och lösmängd jämfört med andra behållartyper. Matavfallsinsamling från villor- och flerfamiljshushåll är delvis subventionerad vilket kontoret anser är nödvändigt för att uppnå stadens antagna insamlingsmål i flerårsbudget och miljöprogram. Subventionen för flerfamiljfastigheter föreslås bli 33 % i jämförelse med ordinarie hushållsavfallstaxa. Matavfallsinsamlingen från villahushåll föreslås få en taxa om 208 kr/år. Detta kan jämföras med kostnaden för ett extra 190 l kärl med hämtning en gång i veckan omräknat till 140 l matavfallskärl med hämtning varannan vecka, vilket då blir 250 kr/år. Båda dessa matavfallsabonnemang var kostnadsfria tidigare år.

Taxehöjningen har principiellt utformats efter följande nivåer.

Hämttyp	Taxehöjning i %	Andel av taxa i %
Maskinell (t ex sopsug, mark-behållare)	10	9
Kärl, villa	13	15
Kärl, verksamhet och flerfamiljshus	10	21
Säck, verksamhet och flerfamiljfastighet	13	6
350-l säck	20	5
Komprimerande behållare	20	16
Lösmängd	20	4
Latrinkärl	25	0,1

Med nuvarande volymer beräknas de i bilaga 1 föreslagna nivåerna teoretiskt generera en intäkt på 406 mkr. Med förändringar av taxan enligt ovan redovisade förslag beräknas effekten av omställning av 350-l säck minska intäkten med 2 mkr och komprimerade behållare minskar intäkten med 2,7 mkr. Det totala taxeuttaget 2008 beräknas därmed till 401,3 mkr.

Taxor för grovavfall, slam, elavfall mm har justerats i enlighet med renhållningsindex, R77:4.

Övriga förändringar sammanfattas i följande punkter:

- Ytterligare en kärlestorlek, 240-literskärl införs för att öka villakundernas individuella valmöjligheter.
- Möjlighet till separatfakturerings av enskilda fastighetsägare inom villasamfälligheter införs
- Försöket med att införa hämtning-betald-säck (HB-säck) fortsätter och utökas. HB-säcken innebär en ökad möjlighet för kunderna att anpassa hämtvolymen efter uppkomna avfallsmängder.
- Verksamheter med utsorterat matavfall kan faktureras för registrerade hämtningar istället för abonnemang.
- Möjlighet införs för en- och tvåfamiljsfastigheter att dela ett matavfallsskärl
- För hämtning av grovavfall införs möjlighet att även fakturera enligt en vikt-baserad taxa.
- Taxa för behållarhyra för grovavfall tas bort

Trafikkontorets förslag

Trafikkontoret föreslår att Trafik- och renhållningsnämnden föreslår kommunfullmäktige att anta avfallstaxa för hushållsavfall och därmed jämförligt avfall för år 2008 i enlighet med detta förslag. Taxan ska gälla från och med 2008-01-01.

Slut

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret där det beretts av finansavdelningen i samråd med juridiska avdelningen.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 30 oktober 2007 har i huvudsak följande lydelse.

Sammanfattning

För att täcka stadens kostnader för avfallshantering under år 2008 föreslås taxeuttaget att uppgå till 401,3 miljoner kronor i överensstämmelse med förslag till Stockholms stads budget för år 2008. Taxeuttaget ökar då med 13 procent jämfört med år 2007.

Verksamhetens kostnadsökningar beror främst på större volymer grovavfall på befintliga återvinningscentraler samt kostnader i samband med etablering av nya återvinningscentraler och ökade kostnader för behandling av hushållsavfallet.

Det föreslagna ökade taxeuttaget medför en successiv reducering av verksamhetens fond för balansering av över- och underskott och att en ännu större taxeökning för ett enskilt år undviks.

Bakgrund

Stockholms stad har enligt miljöbalken rätt att ta ut avgifter för att täcka de kostnader staden har för att uppfylla det lagstadgade renhållningsansvaret för hushållsavfall och därmed jämförligt avfall. Ökade kostnader för verksamheten beror främst på att allt större volymer grovavfall samlas in på befintliga återvinningscentraler samt kostnader i samband med etablering av nya återvinningscentraler. Beroende på den avtalskonstruktion som finns mellan Stockholms stad och AB Fortum Värme samägt med Stockholms stad för behandling av kärl- och säckavfall har behandlingskostnaderna ökat mer än index under de senaste åren. Vidare har förbränningsskatten som infördes år 2006 också medfört ökade behandlingskostnader.

Taxan har omarbetats för att få en mer lättförståelig och tydlig utformning. Renhållningskunderna ska ha goda möjligheter att välja typ av abonnemang utifrån sina individuella behov och önskemål.

Ärendet

Trafik- och renhållningsnämndens förslag till taxa för år 2008 innebär i högre grad än tidigare en självfinansierad taxa. Inga abonnemang föreslås vara avgiftsfria för kunden. Taxan bygger, som tidigare på, antingen hämtad volym eller vikt hos kunden. Dock gör nämnden bedömningen att en styrning via taxan när det gäller vissa abonnemangstyper är nödvändig för att på lång sikt säkerställa en trygg, stabil och kostnadseffektiv hämtning för renhållningskunderna.

I taxan har maskinell hämtning premierats i förhållande till manuell hämtning. Taxan för hushållsavfall i kärl premieras framför hushållsavfall i säck. Avgifterna höjs något mer för komprimerade behållare, 350 liters säck och lösmängd jämfört med andra behållartyper. Matavfallsinsamling från villa- och flerfamiljshushåll är delvis subventionerad vilket nämnden anser är nödvändigt för att uppnå stadens antagna insamlingsmål i flerårsbudget och miljöprogram. Matavfallsinsamlingen från villahushåll föreslås få en taxa om 208 kr/år. Detta kan jämföras med kostnaden för ett extra 190 l kärl med hämtning en gång i veckan omräknat till 140 l matavfallskärl med hämtning varannan vecka, vilket då blir 250 kr/år. Båda dessa matavfallsabonnemang var kostnadsfria tidigare år.

Taxehöjningen har principiellt utformats efter följande nivåer.

Hämttyp	Taxehöjning
Maskinell (t.ex. sopsug, markbehållare)	10 %
Kärl, villa	13 %
Kärl, verksamhet och flerfamiljshus	10 %
Säck, verksamhet och flerfamiljsfastighet	13 %
350-l säck	20 %

Komprimerande behållare	20 %
Lösmängd	20 %
Latrinkärl	25 %

Med nuvarande volymer beräknas de i bilaga 1 föreslagna nivåerna generera en intäkt på 406,0 mnkr. Med förändringar av taxan enligt ovan redovisade förslag beräknas effekten av omställning av 350-l säck minska intäkten med 2,0 mnkr och komprimerade behållare minskar intäkten med 2,7 mkr. Det totala taxeuttaget 2008 beräknas därmed till 401,3 mkr.

Taxor för grovavfall, slam, elavfall m.m. har justerats i enlighet med renhållningsindex, R77:4.

Övriga förändringar sammanfattas i följande punkter:

- Ytterligare en kärlstorlek, 240-literskärl införs för att öka villakundernas individuella valmöjligheter.
- Möjlighet till separatfakturerings av enskilda fastighetsägare inom villasamfälligheter införs
- Försöket med att införa hämtning-betald-säck (HB-säck) fortsätter och utökas. HB-säcken innebär en ökad möjlighet för kunderna att anpassa hämtvolymen efter uppkomna avfallsmängder.
- Verksamheter med utsorterat matavfall kan faktureras för registrerade hämtningar istället för abonnemang.
- Möjlighet införs för en- och tvåfamiljsfastigheter att dela ett matavfallskärl
- För hämtning av grovavfall införs möjlighet att även fakturera enligt en viktbaserad taxa.
- Taxa för behållarhyra för grovavfall tas bort

Jämförelse med några andra kommuner

De nedan angivna beloppen inkluderar moms. För villafastigheterna har kärl om 190 liter jämförts. För flerfamiljsfastigheter har kärl om 660 liter och säck om 240 liter jämförts. För flerfamiljsfastigheterna avser både kärl och säckjämförelserna hämtning en gång per vecka med hämtningsavståndet 10 meter.

AVFALLSTAXOR 2008

Kommun	Villa, 14- dagarshämning	Villa, 7- dagarshämtning	Fler- familjsfastighet kärl	Fler- familjsfastighet säck
Stockholm	1 556	2 144	3 642	1 380
Nacka	1 638	2 470	7 351	2 473
Göteborg	1 825	2 508	8 152	
Malmö	1 191	2 296	5 467	3 143

Jämförelsen visar att Stockholms stad för flerfamiljsfastigheterna har betydligt lägre avgifter än jämförelsekommunerna. För villafastigheterna ligger avgifterna för flertalet

tjänster lägst i Stockholm, men ligger nära de andra kommunerna.

Ärendets beredning

Trafik- och renhållningsnämnden har den 23 oktober 2007 för egen del beslutat att anta taxa för hushållsavfall och därmed jämförligt avfall inkl. taxa för skrymmande hushållsavfall m.m. samt slam och latrin, att gälla från och med den 1 januari 2008, i enlighet med förslag i bilaga 1.

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret där det beretts av finansavdelningen i samråd med juridiska avdelningen.

Stadsledningskontorets synpunkter och förslag

Taxan beräknas ge en intäkt om 401,3 mnkr vilket är i överensstämmelse med kommunfullmäktiges budget för renhållningsverksamheten för 2008. Det innebär en ökning med 13 procent jämfört med 2007. Mellan åren 2006 och 2007 ökade avfallskostnaden i Sverige enligt den s.k. Nils Holgersson-rapporten med i genomsnitt just 13 procent. I rapporten, som produceras av Fastighetsägarna Sverige, HSB, Hyresgästföreningen, Riksbyggen och SABO, kommenteras detta med att ”det kan verka mycket, men är ganska lite i kronor och ören eftersom avfallskostnaden endast utgör några procent av den samlade driftkostnaden för ett hushåll”.

Stadsledningskontoret konstaterar att taxan för hushållsavfallet, jämfört med andra kommuner, fortfarande är låg. Stadsledningskontoret hade befarat en högre kostnadsökning med tanke på de satsningar som gjorts inom avfallsområdet på bland annat nya och ombyggda återvinningscentraler, insamling av matavfall för biologisk behandling och insamling av farligt avfall.

Stadsledningskontoret ser vidare med tillfredsställelse på att taxan används som ett styrmedel mot arbetsmiljö- och miljömässigt bättre alternativ vid hämtningen av hushållsavfallet och att valfriheten för kunderna ökar.

Stadsledningskontoret tillstyrker därför trafik- och renhållningsnämndens förslag till taxa för hushållsavfall och därmed jämförligt avfall inkl. taxa för skrymmande hushållsavfall m.m. samt slam och latrin, att gälla från och med den 1 januari 2008, i enlighet med förslag i bilaga 1.